

Přírodovědný průzkum lokality záměru

„GOODMAN ZDIBY LOGISTICS CENTRE“

únor 2017

U-24, s.r.o.

Přírodovědný průzkum lokality záměru „GOODMAN ZDIBY LOGISTICS CENTRE“

Objednatel:

LI-VI Praha spol. s.r.o.

Jana Želivského 8, 130 00, Praha 3

Statutární zástupce: Ing. Jiří Blažek, CSc., jednatel společnosti

IČO: 41189027 DIČ: CZ41189027

Zhotovitel:

U-24 s.r.o., atelier pro urbanismus a územní plánování

Perucká 11a, 120 00, Praha 2

Prokurista: Mgr. David Třešňák

IČO: 43870538 DIČ: CZ43870538

Autorský kolektiv:

Mgr. Roman Tuček (autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.)

Mgr. David Třešňák

Obsah

Obsah.....	3
Úvod	4
Popis lokality.....	4
Ochránářsky významná území (ZCHÚ, Natura 2000, VKP, ÚSES, přírodní parky)	6
Průzkum vegetace	7
Zoologické zhodnocení.....	8
Závěr	8
Navržená opatření.....	9
Zdroje a literatura.....	10
Přílohy.....	11

Úvod

Účelem tohoto dokumentu je biologické zhodnocení lokality pro výstavbu logistických hal v lokalitě Zdiby pro potřeby posouzení vlivu záměru na životní prostředí. Zdiby jsou samostatnou obcí ve Středočeském kraji nacházející se na severním okraji Prahy (okres Praha – východ) při dálnici D8. Záměr výstavby logistických hal je v souladu s platným územním plánem Zdiby z roku 2010 (plocha Z19 – Občanské vybavení – komerční zařízení plošně rozsáhlá).

Popis lokality

Zákres lokality v ortofotomapě je uveden v příloze na straně 9.

Zájmová lokalita pro výstavbu logistických hal je situována v nezastavěném území na východním okraji obce Zdiby mezi silnicí č. II/608 a dálnicí D8. Plocha je tvořena obdělávanou ornou půdou. Nejbližší trvale obydlenou zástavbou jsou rodinné domy v ulici J. Kámena na jihozápadním okraji zájmové plochy.

Přírodní poměry

Klima

Klimatické podmínky vyskytující se na určitém území jsou určeny jeho zeměpisnou polohou, reliéfem krajiny a klimatickými faktory. Zájmové území se nachází v teplé klimatické oblasti (T2). Léto je dlouhé s 40-50 letními dny, teplé s průměrnou teplotou 15-16 °C, přiměřené vlhké se srážkami 200-400 mm, 100-140 dny se srážkami > 1 mm za den. Zima je normálně dlouhá s 50-60 ledovými dny, mírně chladná s průměrnou teplotou -2 až -3 °C, vyššími srážkami > 400 mm, spíše kratším trváním sněhové pokrývky 50-60 dnů. (podle Atlas krajiny ČR, 2008).

Geomorfologie, terén

Podle geomorfologického členění (Bína a Demek, 2012) leží zájmové území v:

- Poberounská soustava
- Brdská podsoustava
- celek Pražská plošina
- podcelek Kladenská tabule
- okrsek Zdibská tabule

Kladenská tabule se šíří od severu a sz. předměstí Prahy až k linii probíhající zhruba mezi městy Kladno, Slaný a Kralupy nad Vltavou. V tomto území se horniny Barrandienu i karbonské vrstvy zvolna noří pod svrchnokřídový pokryv. V důsledku toho povrch patří dvěma typům: jednak křídovým strukturně denudačním plošinám (převážně na S a V), jednak zarovnaným povrchům různé geneze (obnažená předkřídová parovina, erozně denudační plošiny, pedimenty, které se místy spojily do pediplénů). Do plochého georeliéfu obou typů se zařezává tok Vltavy se zaklesnutým meandrem pod městem Roztoky a dolní úseky přítoků. Nad hranou zaříznutého vltavského údolí se rozkládají vysoké akumulární říční terasy. Zdibská tabule má v podstatě jen tabulový ráz na svrchnokřídovém podkladu. Ploché povrch rozřezávají krátká, ale ostře zaříznutá údolí pravých vltavských přítoků. Nejvyšším bodem je buližnickový suk Ládví (359 m n. m.) nacházející se jižně v nedalekém Ďáblickém háji.

Zájmová lokalita je rovinatého charakteru s nadmořskou výškou 300 – 305 m n. m. Západní okraj plochy při silnici č. II/608 je tvořen navážkou.

Vodní poměry

Hydrograficky přísluší zájmové území k povodí Labe a jeho dílčímu povodí číslo 1-12-02 Vltava od Rokytky po ústí. Dle detailnějšího členění (povodí 4. řádu) se území nachází v hydrologickém povodí číslo 1-12-02-0160-0-00 (Přemyšlenský potok). Přemyšlenský potok pramení v jižní části obce Zdiby, odkud protéká západním směrem přes soustavu místních rybníků a naproti Roztokům se vlévá do Vltavy. Vlastní hodnocené území je suché, neprotéká jím žádný trvalý ani občasný povrchový tok a nenachází se na něm ani žádná vodní plocha, prameniště či mokřad. Zájmové území se nenachází na území ochranného pásma vodního zdroje. Areál neleží v zátopovém území vodního toku.

Geologické a půdní poměry

Z hlediska regionálně geologického členění se zájmové území nachází ve středočeské oblasti Českého masívu v oblasti Barrandienu, který je zde zastoupen letenským souvrstvím tvořeným horninami staršího paleozoika. Dominantním půdním typem Pražské plošiny jsou na pravém břehu Vltavy hnědé půdy (místa s ostrůvky hnědozemí) na paleozoických břidlicích. V centrální části Pražské plošiny se výrazně v půdním spektru projevují závážkové antropogenní půdy.

Zájmová plocha je z převážné části tvořena hlubokou bezskeletovitou černozemí.

Biogeografie, fyto geografie

Zájmové území se nachází v Řípském bioregionu (1.2). Rozsáhlý bioregion je tvořen nížinnou tabulí na severozápadě středních Čech, zabírá převážnou část Dolnooharské tabule a západní část Pražské plošiny, má protáhlý tvar ve směru SZ-JV. Území patří k nejstarším sídelním oblastem u nás. Osídlení je velmi staré, souvislé od neolitu. Bioregion byl již v prehistorické době odlesněn na většině plochy, dnes jsou lesy velmi omezené. Přirozené lesní porosty jsou často nahrazeny druhotnými akátinami, na písčích kulturními bory. V bezlesí převládají agrikultury, louky jsou dnes jen ojedinělé, travinobylinné porosty jsou častější pouze na prudších svazích.

Fauna regionu je původně ryze hercynská, se západoevropským vlivem (ježek západní, ropucha krátkonohá). V současnosti jde většinou o téměř bezlesou kulturní step, charakterizovanou např. koloniemi havrana polního

Podle regionálně fyto geografického členění ČR je zájmová oblast zařazena do fyto geografické oblasti termofytika, do obvodu Českého termofytika, do okresu Pražská plošina a podokresu 10a - Jenštejnská tabule. Ta je charakterizována rozmanitou květenou s výskytem termofytů i mezofytů, rozpětí vegetačních stupňů je kolinního až pahorkatinného. Flóra širší oblasti se vyvíjela v podmínkách suchého a teplého klimatu převážně na bohatých substrátech v polohách nížiny až pahorkatin. V podmínkách historicky dlouhodobě osídlené, zorněné a zemědělsky intenzivně exploatované krajiny se zachovaly pouze fragmenty přírodě blízkých ekosystémů, charakteristické zejména výskytem termofytů.

Potenciální přirozenou vegetací zájmové oblasti je dle Neuhäuslová a kol., 2001 Černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), která je nejrozšířenějším hájovým společenstvem nížin a pahorkatin České vysočiny. Jejich stromové patro tvoří dub zimní a letní s příměsí habru a lípy srdčité, dále je v pestré směsi vtroušena většina druhů mezofilních listnatých lesů, v teplejší oblasti zejm. třešeň ptačí, jasan ztepilý, javor mlč, babyka, jilmy, pestrý podrost tvoří zmlazující listnáče, z keřů je charakteristická líska, svída krvavá, hlohy, brslen evropský, ptačí zob obecný, výskyt řady dalších druhů, pestré bylinné patro s charakteristickými hájovými druhy. Druhy přirozených lesních společenstev je vhodné dle možností maximálně využívat i při vegetačních úpravách okolí budoucí stavby.

Potenciální přirozená vegetace by se vytvořila v určitém území a v určité časové etapě za předpokladu vyloučení jakékoliv další činnosti člověka. Při konstrukci potenciální přirozené vegetace se vychází ze současných podmínek prostředí, v nichž se odrážejí i jeho nevratné změny podmíněné lidskou činností.

Ochranařsky významná území (ZCHÚ, Natura 2000, VKP, ÚSES, přírodní parky)

Zájmová lokalita nezasahuje do žádného ochranařsky významného území.

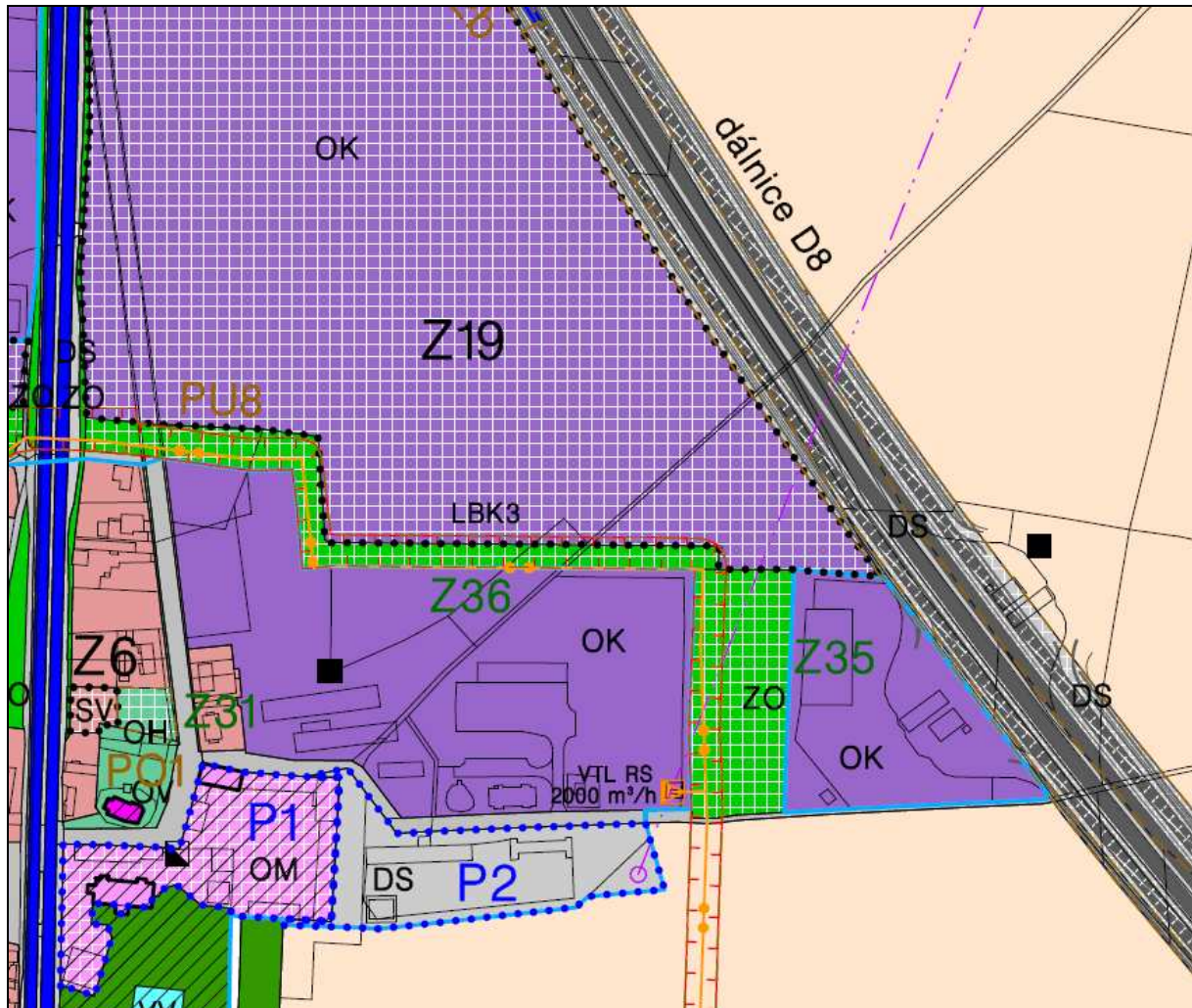
Nejbližším zvláště chráněným územím je PP Ládví (cca 3,7 km j. směrem) a PP Čimické údolí (cca 4,1 km jz. směrem).

Nejbližší lokalitou soustavy Natura 2000 je EVL Kaňon Vltavy u Sedlce (CZ0110154) – cca 4,3 km jz. směrem. V souladu s ustanovením § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. byl stanoviskem vydaným Krajským úřadem Středočeského kraje pro účely oznámení záměru pod č.j. 015505/2016/KUSK ze dne 04.02.2016 vyloučen významný vliv předloženého záměru samostatně i ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí stanovených příslušnými vládními nařízeními.

Záměrem nebudou dotčeny žádné významné krajinné prvky definované v § 3 odst. 1 zákona č. 114/1992 sb. Nejbližším registrovaným významným krajinným prvkem je skalní výchoz v Dolních Chabrech s výskytem křivatce českého.

Záměrem nebude dotčen žádný funkční prvek ÚSES. Jižní hranice zájmové plochy hraničí s územním plánem navrženým lokálním biokoridorem LBK 3 - Zdibský. Záměr tento vymezený prvek ÚSES zapracovává – v jím dotčené části dojde k založení biokoridoru. Charakteristika LBK 3 – Zdibský dle textové části územního plánu (12/2010, autorem vymezení ÚSES je pan Ing. Jan Dřevíkovský, autorizace České komory architektů projektant územních systémů ekologické stability č. 1129) je uvedena v tabulce níže, stejně jako výřez z hlavního výkresu. Plocha biokoridoru je v této lokalitě územním plánem zároveň vymezena jako plocha zeleně Z36 s funkcí ZO – zeleň ochranná a izolační. Podmínky pro založení části biokoridoru byly předběžně konzultovány s odborem životního prostředí Městského úřadu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, na základě této konzultace bylo ustoupeno od úvahy o ozeleněném izolačním valu a nadále je v rámci záměru pracováno se pásem izolační zeleně. Jeho podoba by měla vzejít z projektu ÚSES zpracovaným autorizovaným projektantem územních systémů ekologické stability České komory architektů.

Pořadové číslo: LBK 3	
Název: Zdibský	
Kostra ek. stability:	Prvek ÚSES: lokální biokoridor nefunkční
Geobiocenologická typizace: 2 AB 3, 2 BD 3	
Katastrální území: Zdiby	
Rozloha: délka 2 147 m, šířka min 15 m	
Charakteristika ekotopu a bioty: meze s trvalými travními porosty, lada orná půda ostatní plochy Pelozemě modální, vyluhované a melanické, regozemě pelické, kambizemě pelické i pararendziny pelické, na mírně těžších substrátech typu hlinitý písek, nebo písčité hlína Černozemě modální, černozemě karbonátové na spraších, půdy středně těžké, bez skeletu, velmi hluboké	
Opatření: ornou půdu převést do trvalých travních porostů, výsadba skupin stromů a keřů dub zimní, habr, buk, javor, líska, trnka, růže šípková, ptačí zob, hloh, brslen	
Kultura: orná půda, louka, ostatní plocha	

Lokalita nezasahuje do žádného vyhlášeného přírodního parku. Nejbližším je přírodní park Dolní Povltaví, jehož hranice prochází západní částí obce Zdiby.

Nejbližší památný strom (dub letní) se nachází v Březiněvsi, od zájmové plochy vzdálen přes 2 km jv. směrem.

Průzkum vegetace

Zájmová plocha je v převážné většině tvořena intenzivně obdělávanou ornou půdou. Vegetace je v zájmové ploše vázána na úzký pruh liniové zeleně při silnici č. II/608. Tato zeleň je převážně tvořena keři (pustoryl, šípek, bez, hloh) a stromy (lípa, javor, jasan, staré ovocné dřeviny). Pro záměr byl zpracován zvláště dendrologický průzkum, kde je podrobně popsán nejen výčet jednotlivých druhů, ale i stav a potenciál jednotlivých dřevin.

Z hlediska aktuálního stavu (orná půda, úzký pruh zeleně na navážce podél silnice) a polohy lokality (mezi silnicí č. II/608 a dálnicí D8) bylo provedeno terénní šetření pouze v zimním období (únor 2016). Z hlediska bylin dominuje ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*) a třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*). Z invazivních druhů je zde hojně zastoupen celík kanadský (*Solidago canadensis*). Bylinné patro je dále tvořeno zejména ruderálními druhy jako kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), bělotrn kulatohlavý (*Echinops sphaerocephalus*), pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*), štetka planá (*Dipsacus fullonum*), vratič obecný (*vratič obecný*), lopuch plstnatý (*Arctium tomentosum*). Dále byl zaznamenán ostružiník, maliník (*Rubus* sp.), divizna (*Verbascum* sp.).

Lokální biokoridor LBK 3 – Zdibský je až na výjimku vymezen na orné půdě, která je v současné době stále obhospodařována. Výjimkou je krátký (cca 50 m) úsek začínající u podchodu přes silnici č. II/608 na západním okraji zájmového území. Biokoridor v tomto úseku vede podél ulice J. Kámena a je tvořen převážně ruderalní vegetací na navážce s příměsí ovocných dřevin (ořešák, švestka, jabloň, třešeň). Mezi nejhojnější zástupce bylinného patra patří především třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), celík kanadský (*Solidago canadensis*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), vratič obecný (*vratič obecný*) a pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*). Dále zde najdeme štetku planou (*Dipsacus fullonum*), hvězdnicí (*Aster sp.*), ostružiník (*Rubus sp.*). Z dřevin je hojně zastoupen javor jasanolistý (*Acer negundo*) a růže šípková (*Rosa canina*), dále hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). U podchodu se nachází vzrostlá lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Po tomto krátkém úseku mimolesní zelení je biokoridor veden východním směrem po orné půdě. Před lomem biokoridoru jižním směrem je úsek biokoridoru veden podél lipové aleje, která tvoří hranici soukromého pozemku. Lom biokoridoru jižním směrem je navržen přes oplocený areál, kde se v současné době zapěstovávají dřeviny keřového vzrůstu.

Souhrnně lze říci, že na dotčené ploše se z hlediska bylinných druhů nachází převážně ruderalní vegetace, která je dotována živinami z navazujícího obdělávaného pole. Lokalita neskytá vhodný biotop pro hodnotnější vegetační pokryv, popř. ohrožené druhy rostlin.

Zoologické zhodnocení

Zájmová plocha nepředstavuje v současné době vhodný biotop pro žádné významnější druhy obratlovců. Většina plochy je jednak trvale zemědělsky obdělávaná a jednak se zde vyskytuje minimum přirozeného vegetačního krytu (pouze pás zeleně podél silnice č. II/608). Plocha je uzavřena ze všech stran komunikační sítí, frekventovanou dálnicí D8 a silnicí II. třídy č. 608. Bezprostřední přítomnost frekventovaných silnic znamená v podstatě trvalé rušení (hluk, světlo) a omezenou prostupnost krajiny (významná liniová migrační bariéra, fragmentace krajiny), které významně snižují atraktivnost lokality i pro případné hnízdění ptactva ve stávající liniové zeleni při silnici č. II/608.

Při terénním šetření (únor 2016) byl zaznamenán výskyt srnky obecné (*Capreolus capreolus*), krтка obecného (*Talpa europea*). Z ptáků se na lokalitě hojně vyskytoval havran polní (*Corvus frugilegus*). Dále byl zaznamenán bažant obecný (*Phasianus colchicus*), kos černý (*Turdus merula*) a straka obecná (*Pica pica*).

Zástupci obojživelníků a plazů nebyly v době terénního šetření zaznamenány (zimní období), a ani se nepředpokládá jejich výskyt. Na stávající orné půdě lze očekávat výskyt drobných zemních savců jako hraboš polní (*Microtus arvalis*) a myšice křovinná (*Apodemus sylvaticus*). Cílený průzkum bezobratlých nebyl proveden - lze předpokládat chudé spektrum obecných expanzivních druhů stanovišť silně ovlivněných činností člověka.

Závěr

Zájmová lokalita pro výstavbu logistických hal nepředstavuje z hlediska fauny a flóry hodnotný biotop. Jako hodnotné lze označit některé vzrostlé dřeviny podél silnice č. II/608 (viz dendrologický průzkum). Součástí záměru jsou vegetační úpravy areálu, které při vhodném provedení mohou zcela nahradit stávající liniovou zeleň podél silnice č. II/608, která bude výstavbou dotčena. I přesto je třeba stávající pruh zeleně zachovat v co největší míře.

Záměrem nebude dotčeno žádné zvláště chráněné území, nebudou dotčeny vymezené funkční prvky ÚSES (vymezený lokální biokoridor LBK 3 – Zdibský bude v části dotčené záměrem založen), VKP a ani jiné zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb.

Navržená opatření

Konečné vegetační úpravy koncipovat pokud možno jako prvek přirozené krajinné zeleně s vegetační mozaikou stromových a křovinných skupin přirozených druhů. Výsadby realizovat nejlépe autochtonními, stanovištně přirozenými druhy, zároveň tolerantními k zatížení exhalacemi a prachem. Je třeba zajistit následnou péči o vysazenou zeleň. V maximální možné míře je třeba zachovat liniovou zeleň podél komunikace č. II/608. V souvislosti s realizací záměru dojde k založení části prvku ÚSES – lokálního biokoridoru LBK 3 – Zdibský; přestože je otázkou reálnost založení a funkčnost biokoridoru jako celku, stejně jako jeho propojení (jedna z podstat ÚSES) s dalšími, převážně nefunkčními, prvky ÚSES, je podstatná i ochranná i izolační funkce zeleně v této části biokoridoru – tak s plochou pracuje i platný územní plán. Proto by měl být zpracován projekt ÚSES autorizovaným projektantem územních systémů ekologické stability České komory architektů, který by mj. měl vycházet z rozptylové studie zpracované v rámci EIA. Ta uvádí obecné i konkrétní předpoklady pro účinnou kompenzační zeleň za emisní příspěvky záměru (tedy navíc k náhradní výsadbě za kácenou zeleň), a to:

a) větší účinek snížení znečištění izolační zelení mají silně rozvětvené stromy, kde větší a hustší koruna má větší absolutní plochu listů zachycujících prашné částice. Dřeviny s kulovitou korunou jsou přitom účinnější oproti dřevinám s jehlancovitou korunou. I opadavé dřeviny v bezlistém stavu můžou působit jako bariéra, která zpomaluje proudění vzduchu a zrychluje depozici částic. Větší účinnost se však uvádí u stálezelených jehličnatých stromů než u stromů listnatých. Účinnější jsou rovněž dřeviny s větším počtem malých pohyblivých listů. Vyšší záchyt pak vykazují i listy se specifickým povrchem, např. listy lepkavé, chlupaté a rýhované, naproti tomu kožnaté listy jsou pro vysazování bariér s protiprašnou funkcí nevhodné;

b) Významným faktorem, který ovlivňuje záchyt emitovaných částic vegetačním pásem, je také jeho hustota. Nízká hustota stromového porostu způsobuje průchod vzdušiny porostem bez dostatečného záchytu částic. Příliš vysoká hustota porostu může naopak způsobit přesměrování proudění, kdy vzdušina neprotéká skrz porost, ale obtéká ho. Dochází tak k nárůstu koncentrací prachových částic za vegetačním pásem. Pro plnění izolační funkce vegetace a snižování imisní zátěže suspendovaných částic je metodickým pokynem doporučena výsadba minimálně dvou- až třítážového porostu, složeného z druhů dřevin se zvýšenou schopností pohlcovat prachové částice. Vegetační pás by měl být umístěn co nejbližší ke zdroji emisí, s ohledem na prostorové možnosti konkrétní lokality a bezpečnost silničního provozu;

c) v případě záměru byla kompenzační opatření počítána pro škodlivinu benzo(a)pyren. Z výpočtu vyplývá, že při výsadbě 20 stromů s objemem koruny min. 5 m³ a střední výškou koruny 4 m dojde ke kompenzaci emisí BaP na úrovni 2,28 ef. kg/rok.

Zdroje a literatura

Autorský kolektiv (2007): Atlas podnebí Česka, Český hydrometeorologický ústav v kooperaci s Univerzitou Palackého v Olomouci. Praha, Olomouc.

Bína J., Demek J. (2012): Z nížin do hor. Geomorfologické jednotky České republiky. Academia, Praha.

Culek a kol. (2005): Biogeografické členění České republiky II. díl, Agentura ochrany přírody a krajiny, Praha.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (eds) (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. AOPK ČR Praha.

Kubát K. (ed.) (2002): Klíč ke květeně ČR. Academia, Praha.

Neuhäuslová, Z. a kol. (2001): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky - textová + mapová část. Academia, Praha.

Slavík B. 1988. Regionálně fyto geografické členění. In: Květena ČSR I., Academia, Praha.

Přílohy

Zákres zájmové lokality v ortofotomapě

Fotodokumentace (R. Tuček, únor a říjen 2016)

Většina plochy je tvořena ornou půdou

Liniová zeleň podél silnice č. II/608

Porost invazivního celíku kanadského

Pohled na zájmovou plochu z jihu

Foto úseku LBK 3 u podchodu přes silnici č. II/608

Průběh biokoridoru po orné půdě

Biokoridor vede podél lipové aleje oddělující soukromý pozemek

Biokoridor vede přes oplocený zemědělský areál